

# SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemati nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petit Din 2.—, do 100 vrst Din 250, od 100 do 300 vrst a Din 8.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod delja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNISTVO IN UPRAVNISTVO  
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5  
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE. Ob kolodvoru 101. Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

## PRED SESTANKOM GOSPODARSKEGA SVETA MALE ANTANTE

**Važne naloge vrhovnega gospodarskega organa Male antante — Splošna politična situacija v Evropi imperativno nalaga ojačanje gospodarskih stikov**

Beograd, 4. novembra. r. Dne 15. novembra se sestane v Pragi gospodarski svet Male antante. Po razvoju političnih dogodkov v Ženevi dobiva sestanek najvišjega gospodarskega organa Male antante še prav poseben značaj. Že po neuspehu londonske konference se je videlo, da ni računati s kakimi splošnimi mednarodnimi sporazumi v pogledu gospodarskih problemov, ki stojijo danes v ospredju vsega zanimanja in ki se ticejo zlasti še srednjeevropskih držav. Izstop Nemčije iz Društva narodov pusti le malo nade, da bi se gospodarski problemi Srednje Evrope reševali v okviru Društva narodov. Vse bolj jasno se kaže, da bodo morale srednjeevropske države, a pred vsemi Male antante po lastnih močeh reševati gospodarske probleme, pred katere so postavljeni pod silo prilik ter da bodo morale zastaviti vse sile, da se bo gospodarski razvoj v tem delu Evrope usmeril v oni pravci, ki najbolj odgovarja življenjskim interesom teh držav.

Ni drugi strani pa se mora priznati, da se je na polju gospodarskega zbljanja držav Male antante doslej storilo le bore malo. Sedaj bo treba z naglimi sklepi in energičnimi ukrepi nadomestišti zamudeno. Z zadovoljstvom se mora ugotoviti, da so v tem pogledu v vseh treh državah Male antante že izvršene velike priprave. Jugoslavija, Češkoslovaška in Rumunija so že zbrale vse potrebno gradivo z vseh področij gospodarskega in finančnega življenja ter načinile razna pota in sredstva, ki vodijo do cilja, to je čim tesnejšega sodelovanja na vseh področjih gospodarskega življenja. Skorajšnji sestanek gospodarskega sveta Male antante bo moral odločati o prvih konkretnih ukrepih za gospodarsko zbljanje Male antante ter položiti temelje bodočemu delu za gospodarsko organizacijo Srednje Evrope.

Po programu, ki je bil določen za poslano gospodarskega sveta Male antante na konferenci Male antante meseča maja v Pragi, so v mnogih vprašanjih že pripravljeni konkretni ukrepi. Med te ukrepe je treba v prvi vrsti pristejeti tesnejše sodelovanje vseh treh železniških uprav in vzpostavitev boljših direktnih zvez, unifikacijo železniške službe in prometa, kar naj vodi k izenačenju železniških tarif. V to skupino spada tudi tesnejše sodelovanje paroplovnih družb na Dunavu, sodelovanje v zračnem prometu in enotno ureditev poštnih služb, ki naj se oblikuje v poštno unijo vseh treh držav Male antante, a to v okviru svetovne poštne zveze, znižanje poštnih, telefonskih in brzjavnih pristojbin v medsebojnem prometu in slično.

Poleg teh ukrepov, ki se nanašajo na tesnejše zveze v medsebojnem prometu, je zelo važna tudi akcija za tesnejše sodelovanje emisijskih bank. V času, ko je mednarodni denarni promet z raznimi deviznimi omejitvami tako zelo otežkočen, bi bilo tako sodelovanje silno važno za uvrstitev medsebojnih trgovinskih odnosov.

V programu dela gospodarskega sveta Male antante je tudi vprašanje izenačenje zakonodaje v pogledu trgovskega, dekovnega in meničnega prava, dalje ukrepi za vzajemno pospeševanje tujskega prometa, kar tudi tesno sodelovanje na polju normalizacije in statistike, kar je največje važnosti za izboljšanje gospodarsko-informativne službe.

Ne na najzadnjem mestu ima gospodarski svet Male antante v svojem programu tudi sodelovanje gospodarskih institucij in industrije. Gre pred vsem za intimno sodelovanje trgovskih, industrijskih in obrtnih zbornic, industrijskih zvez, kmetijskih zbornic ter raznih drugih trgovskih in splošno-gospodarskih ter zadružnih organizacij. Posebno važno je sodelovanje industrije vseh treh držav v pogledu vzajemnega izkorisťanja sirovin, razdelitve trga itd.

Jedro vsega problema pa je v razširjenju vzajemnih trgovskih zvez med državami Male antante. Doslej je v tem nogleju hudo občuteno pomakanje sistematičnega načrta. Sedaj je pokrenjeno tudi to vprašanje v gospodarski svet Male antante bo smatral za eno svojih prvih nalog, da v tem pogledu izda po-

trebne smernice in inicijative. V tem pogledu se morajo že za prihodnje leto točno opredeliti trgi, kontingenti in cene za posamezne pridelke, da se na ta način izogne nepotrebni medsebojni konkurenči. To bo prvi in najvažnejši korak za razširjenje in povečanje medsebojnih trgovinskih zvez.

Naloga, ki čaka gospodarski svet Male antante, so velike, težke in komplikirane. Toda splošna politična in gospodarska situacija v Evropi ne dopušča, da bi se njihova rešitev še nadalje od-

lagala in zavlačevala. Gospodarski svet Male antante mora zaradi tega odločno pristopiti k reševanju tudi najbolj zamotanih problemov in ob malo dobre volje in uvidevnosti jih bo mogoče rešiti ne samo v korist držav Male antante, nego tudi v korist gospodarske sanacije in obnove vse Srednje Evrope. Sestanek gospodarskega sveta Male antante je zaradi tega ne samo velevažen gospodarski, marveč tudi izredno važen politični dogodek, ki ga spremlja z največjim zanimanjem vsa evropska javnost.

## Zaupnica Sarrautovi vladi

**Zbornica je sprejela vladno deklaracijo precej hladno — Socialisti stoje ob strani, zaradi česar vlada nima zanesljive večine**

Pariz, 4. novembra. r. Včeraj popoldne se je nova francoska vlada predstavila poslanski zbornici. Ministrski predsednik Sarraut je pri tej prilici prečital deklaracijo vlade, v kateri poudarja, da bo tudi sedanja vlada nadaljevala politiko miru, curavljajo mirovne pogode in v najtejnješem sodelovanju z Držtvom narodov ter z vitezovski Francijo. V notranjopolitičnem pogledu poudarja deklaracija, da bo vlada nadaljevala od prejšnje vlade pričeto delno na sanaciji državnih financ ter bo v kratkem predložila zbornici svoj sanacijski načrt.

O deklaraciji vlade se je razvila obširna debata, ki pa je potekla dokaj mirno. Samo v začetku so skušali prirediti komunisti demonstracije, ki pa so bile kmalu zdušene. V splošnem je bila izjava vlade dobro sprejeta, je socialisti so ostali rezervirani in hočejo poprej videti vlado na delu in bodo še nato opredeliti svoje stališče. V pozni večerni urah je bilo glasovanje. Sarrautovi vladi je zbornica s 307 proti 39 glasovom izrekla zaupnico, pri čemer pa se je 250 poslavcev vzdržalo glasovanja. Za vlado so glasovali meščanska levica, centrum in desni centrum, dočim so se socialisti in desnica vzdržali glasovanju.

## Nj. Vel. kraljica v Zagrebu

Zagreb, 4. novembra. r. Danes popoldne ob 8.15 je prispevala v Zagreb v dvornem vlačkom Nj. Vel. kraljica Marija, ki je določno prisostvovala svečani otvoritvi srednješolskega azila. Na dvorcu so Nj. Vel. kraljico pričakovali in pozdravili predstavniki oblasti z bavnom dr. Perovićem in mestnim županom dr. Krbcem na čelu. Ko se je Nj. Vel. kraljica pojavila pred kolodvorom, jo je zbrana mnogotisočglava množica sprejela z dolgotrajnimi in navdušenimi ovacijami. Od kolodvora pa vse do azila je tvorila šolska mladina špalir. Po svečani otvoritvi poliklinike se je Nj. Vel. kraljica podala v dvorec. V Zagrebju ostane nekaj dni in bo drevi prisostvovala tudi svečani predstavi v Narodnem gledališču. Ves Zagreb je v zastavah in zelenju. Trgovine so bile dopolnjene zaprte, da so se mogli nameščenci udeležiti sprejema Nj. Vel. kraljice.

## Ustavne izpremembe v Italiji

Pariz, 4. novembra. AA. Iz Londona potrjajo, da je Mussolini sklenil po parlamentarnih počitniških razpustilih italijanski parlament. Uvedel bo nov sistem, po katerem bodo zastopniki kapitala in dela dobili tak oblast, da bo mogoče nadzirati vso proizvodnjo. S to revolucionarno izpremembo bi Italijanski parlament popolnoma odstranjen. Na njegovo mesto bi prišel svet delegatov industrije, trgovine in gospodarstva.

## Napetost med Rusijo in Japonsko

London, 3. novembra AA. Se nepotrjene vesti, da bo Japonska umaknila svoje okupacijske čete na Kitajskem in stranki kitajskega združja, so vzbudile v Angliji precejšnje vznemirjenje, zlasti v laburističnih in liberalnih krogih, ki se boje, da ne bi izbruhnila vojna na Daljnem vzhodu.

V splošnem so listi prepričani, da je napetost med Kitajsko in Japonsko ponemala. Tako naglaša diplomatski urednik lista Daily Herald, da je velikega pomena

ostavka Soonga, ki je na Angleskem dobroznan po svojem patriotizmu in intrinskih vrednostih, nasproti Japoncem, zraven pa čisto zapadnjaško vzgojen diplomatom. List ironično zaključuje, da bo Kitajska, še preden bo minilo leto dni, priznala status quo v Mandžuriji, sklenila sporazum z Japonsko in zagrozila, da izstopi iz Društva narodov.

News Chronicle, pa misli, da je sklep japonske vlade manj posledica volje za spravo s Kitajsko kakor pa izraz napadnih namenov Japonske nasproti Rusiji. Vzid temu pa upa, da se bo spor le dalje preprečiti.

## Tajno oboroževanje Nemčije

Pariz, 4. novembra. AA. Dunajska Zeitung poroča, da je neka hamburska tvornica pred dnevi zaposlila veliko število delavcev. Ti so se moralno pismeno obvezati, da bodo v največji tajnosti izdelovali nova bojna letala. Ce bi izdali te tajnosti, bodo obsojeni na smrt. Tvornica je že izdelala 25 lovskih letal. Odpremil so ju v Wessel v zapadni Nemčiji.

## Pogajanja za izvedbo nemškega konkordata

Rim, 3. novembra. d. V zvezi s pogajanji nemške državne vlade in Vatikanu je včeraj prispel v Rim kardinal Schulte, nadškof v Koln. Po sprejemu pri načelu se je dalej čas razgovarjal s kardinalom državnim tajnikom Pacelliom o izvedbi nemškega konkordata, o čemer je imel v zadnjih letih razgovore po naročilu nemške vlade že ministerki svetnik Buttman. Kakor zna, se je mudil pred tedni v Rimu tudi vratilski škof Bertram. Po pripombe papeža ob prilikih sprejema zastopnikov organizacije katoliške mladine v Nemčiji, da gleda ekrboj v bodočnosti vere v Nemčiji, sklepa, da še niso različena vse nesporazila.

## Proces proti atentatorju na Dolfussa

Dunaj, 3. novembra. AA. Dne 18. t. m. se bo pred tukajšnjim porotnim sodiščem pridel razprava proti Rudolfu Dertelu, ki je izvršil atentat na kancelarja Dolfussa.

## Darujte za nesrečne poplavljence

**Alojzij Poljšak pred dunajskim sodnikom**  
Obtožen je bil mazaštva, pa ga je sodnik oprostil. - Zanimiva izpoved dvornega svetnika dr. Funkeja

Dunaj, 4. novembra.

Pred okrajnim sodiščem I. na Dunaju se je moral te dni pred sodnikom poenčem zagovarjati znani raziskovalec raka, bivši učitelj Alojzij Poljšak, ki je bil obtožen mazaštva. Obtožen je bil, da je lani lečil neko žensko, ki je bolehal za hudim neuralgizmom glavobolom, s svojim milom proti raku in tako povzročil poslabšanje njenega stanja. V drugem primeru je Poljšak, kakor trdo obtožnica, lečil neko ženo, ki je hudo bolela za prsnim in pljučnim rakom in je podigla potem, ko je nekaj časa pred smrtno zdravil Poljšak.

Pred sodiščem se je obtoženec, ki sta ga zagovarjala dr. Staniek in dr. Glaser, odločno zavaroval proti očitkom, da bi ga imeli za mazašča in tako postopali z njim. Izjavil je, da se že dobro leta bavi z zdravljenjem za rakom obolelih po svoji metodai, ki so jo uporabljali v časnih bolničih zdravnikov in čije važnost je priznala tudi pristojno ministristvo s tem, da je podprtih s subvencijo izdeloval zdravil. Poljšak je poučeval, da ne jemlje za zdravljenje nikakšne nagrade, temveč se preživlja s podporami mnogih zdravnikov. Kar se tiče zdravljenja za rakom hudo obolele ženske, ki je podlegla bolezni, je izjavil Poljšak, da je priporočoval o tem primeru že prej primariju Rudolfove bolnišnice dvornemu svetniku dr. Funkje, da zdravil po njegovih smrtnih predlogih.

Pred sodiščem se je obtoženec, ki sta ga zagovarjala dr. Staniek in dr. Glaser, odločno zavaroval proti očitkom, da bi ga imeli za mazašča in tako postopali z njim. Izjavil je, da se že dobro leta bavi z zdravljenjem za rakom obolelih po svoji metodai, ki so jo uporabljali v časnih bolničih zdravnikov in čije važnost je priznala tudi pristojno ministristvo s tem, da je podprtih s subvencijo izdeloval zdravil. Poljšak je poučeval, da ne jemlje za zdravljenje nikakšne nagrade, temveč se preživlja s podporami mnogih zdravnikov. Kar se tiče zdravljenja za rakom hudo obolele ženske, ki je podlegla bolezni, je izjavil Poljšak, da je priporočoval o tem primeru že prej primariju Rudolfove bolnišnice dvornemu svetniku dr. Funkje, da zdravil po njegovih smrtnih predlogih.

Sodnik je oprostil obtoženca, ker se ni posrečil dokaz, da sprejema Poljšak, ki se ni učil zdravilstva, pa je vendar izjavil zdravniško prakso, kakršnokoli načrtoval za svoje zdravljenje. Ne glede na tem zdravljenjem pogosto uniči obvezne zatekline. Na vprašanje zagovornikov je izjavila priča, da je pri lažjih primerih Poljšakova metoda, da je uporabilo pravčasno, lahko učinkovita in da je mogel Poljšak svoja nazila pač pravilno uporabljati. Neka druga priča je izjavila, da je Poljšak ozdravil težkega raka njegova ženi.

Sodnik je oprostil obtoženca, ker se ni posrečil dokaz, da sprejema Poljšak, ki se ni učil zdravilstva, pa je vendar izjavil zdravniško prakso, kakršnokoli načrtoval za svoje zdravljenje. Ne glede na tem zdravljenjem pogosto uniči obvezne zatekline. Na vprašanje zagovornikov je izjavila priča, da je pri lažjih primerih Poljšakova metoda, da je uporabilo pravčasno, lahko učinkovita in da je mogel Poljšak svoja nazila pač pravilno uporabljati. Neka druga priča je izjavila, da je Poljšak ozdravil težkega raka njegova ženi.

Sodnik je oprostil obtoženca, ker se ni posrečil dokaz, da sprejema Poljšak, ki se ni učil zdravilstva, pa je vendar izjavil zdravniško prakso, kakršnokoli načrtoval za svoje zdravljenje. Ne glede na tem zdravljenjem pogosto uniči obvezne zatekline. Na vprašanje zagovornikov je izjavila priča, da je pri lažjih primerih Poljšakova metoda, da je uporabilo pravčasno, lahko učinkovita in da je mogel Poljšak svoja nazila pač pravilno uporabljati. Neka druga priča je izjavila, da je Poljšak ozdravil težkega raka njegova ženi.

Sodnik je oprostil obtoženca, ker se ni posrečil dokaz, da sprejema Poljšak, ki se ni učil zdravilstva, pa je vendar izjavil zdravniško prakso, kakršnokoli načrtoval za svoje zdravljenje. Ne glede na tem zdravljenjem pogosto uniči obvezne zatekline. Na vprašanje zagovornikov je izjavila priča, da je pri lažjih primerih Poljšakova metoda, da je uporabilo pravčasno, lahko učinkovita in da je mogel Poljšak svoja nazila pač pravilno uporabljati. Neka druga priča je izjavila, da je Poljšak ozdravil težkega raka njegova ženi.

Sodnik je oprostil obtoženca, ker se ni posrečil dokaz, da sprejema Poljšak, ki se ni učil zdravilstva, pa je vendar izjavil zdravniško prakso, kakršnokoli načrtoval za svoje zdravljenje. Ne glede na tem zdravljenjem pogosto uniči obvezne zatekline. Na vprašanje zagovornikov je izjavila priča, da je pri lažjih primerih Polj

# Nujnost sistematskih javnih del

Iz referata ing. Jožeta Kuralta na članskem sestanku Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana

Ljubljana, 4. novembra

Priljubljeni štiri leta so potekla, odkar je v gospodarski mašineriji svet nastal prvi usodni defekt, kateremu so nato zaporedoma sledili še drugi, tako da smo danes prične nemajdelane gospodarske depresije, kakršne si se nedavno nismo niti mogli predstavljati. Tudi v naši državi je zatoj gospodarskega življenja prišel do hude ostrine, ki je spričo njenega pretežnega agrarnega značaja nismo pričakovali, malšč, da bo zil pojaz ostal omejen več ali manj le na industrijske države. Toda sporedno z gospodarskim zastojem javljajoče se autarkistične težnje industrijskih držav — njih nezavedne refleksivne kretnje — pa so imele za posledico tudi optrejanje agrarnih držav, ki so spet postale zaradi tega še slabši trg za industrijske države. Končna posledica tega začaranega kroga pa je ta, da se je nevarno porušilo tudi socialno ravnotežje sveta.

Cedalje večje množice zapadajo v siromastro, ogromne mase ročnega delavstva so brez dela, zato brez zasluka in žive v največji bedi. Tem velikim masam se stalno pridružujejo množice umskega delavstva, uradnik in privatni nameščeni ob skrbičnih dohodkih komaj životarijo, beda se je hudo zajedla tudi v srednjih, meščanskih sloj. Posledic Še ni konec, beda ogroža tudi zadnji najsolidnejše fundirani sloj, kmet, ki svojih pripeljke ne more prodati, mesečan in delavcu, ker ta dva nimata denarja, oziroma ker kmet mora, absolutno mora prodati, prodaja za slepo ceno. Kmet v svetu ohranitev cen svoje produkcije ne more omesti, ker ne plačuje davka na poslovni promet, temveč zemljarino, obubožanje se torej ne more izogniti.

Ali naj bo konec vsega tega res splošna gospodarska propast, zakon civilizacije, razpad zapadne kulture, kakor to trdijo pesmisti, ali pa vendarle z vero v regenerativno silo človeštva moremo upati, da se mu bo le posrečilo znova oživiti gospodarstvo, znova poznati v polni obrat svetovni gospodarski stroj in paralelni s tem

vpostaviti socialno ravnotežje sveta.

Na prvi pogled se zde te nade majhne, majhne vsaj v toliku, da bi se to zgodilo nepriljekovano hitro. Treba je namreč misliti v prvi vrsti na to, da se odstreljajo vreski gospodarske depresije. Kakor pa se slednje izkuščile njih nestete analize, kakor deflačijski proces, protinaranjen sistem kredita, struktura gospodarskega sistema, miselnost vladajočih razredov it. d. je po njih znacaju dober nemogode pričakovati, da bo čez noč zasijalo svetu spet doba prosperitete. Ved kakor gotovo je, da bo ta prehod počasen, pa naj si bo evolucionalen ali revolucionalen. Pri razgibanju, in pri delu rešitev iz te zagate si torej nihče ne more delati iluzij.

Neodpustljiv greh pa je, iz navedenega stališča, prav iz razlogov da so izgledi na takojšnji uspeh nezmatni, smatrati vsako stremljenje v tej smerni za odveč. Uvor nasprotne, vsak uspeh zateva in predpostavlja v to usmerjen delo in čim intenzivnejše je delo, tem večja je možnost uspeha. Pri nas smo v tem pogledu

neverjetno mnogo grešili.

Vsa javnost, oblast, državna uprava je napravila rastočemu gospodarskemu zastolu kazala neverjetno apatijo. Končno smo pripeli »krizo«, naravnost obtoževali »er smo se topo predali njeni oblasti, ne zavedajoč se, da

kriza izhaja iz človeka samega

in da jo neizogibno mora rešiti človek sam. In tako moramo po preteklih štirih let krize žalil konstatirati, da za njeni rešitev nismo storili popolnoma nič, še več, da komaj vemo, da smo v njeni »odljenju« ustavili »bednostni fond«.

V opisanji otopenosti smo prišli celo tako daleč, da že kar a priori smatrano vsako stremljenje po rešitvi iz krize za sanjanje. Takoj imamo pri roki ležerni izgovor, češ, kaj pa more naša država storiti, ko pa je celotno svetovno gospodarstvo med seboj tesno povezano. Saj je to slednje res, prav tako pa je res, da je klub temu naša, oziroma vsaka država v veliki meri gospodarsko suverena. Konkretno rečeno za primer: vendar nihče ne bo trdil, da je razumljivo našega kreditnega sistema izključna posledica bančnih polomov v Ameriki. Brez dvoma more naša država svojo organizacijo kredita vpostaviti ne oziraže se na ostali svet in prav tako gotovo si more tudi drugih »čistih pomagatih sama. Saj »erizog« tudi tega mnenja, da namreč izraziti predstavlja neko več ali manj zaključeno gospodarsko enoto, saj nekateri celo sanjajo o absolutni autarkiji.

Tu je greh, javnost, odnosno mi le topo čakano, in če nismo nitesar zahtevali, ali ni povsem v redu, da nam niso ničesar dati!

Po štiriletinem mrtvu je skrajni čas, da se energično lotimo aktivnega dela, da se spustimo v intenzivno borbo. To velja predvsem za inženierje, za stan, k. je z gospodarskim življenjem v najobjem ne-posprednem stiku in klj. je prvi začutil težke posledice gospodarskega zastola. Stan kot celota je v največjih težavah v primeri z drugimi inteligenci stanov, in že davno prej kot drugod se je tu pojavilo vprašanje zaposlitve naraščanja. Upravljena je torej zahteva, naj stanovska organizacija »Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov« energetično povzame inicijativo za borbo za življenje gospodarstva, upravljena tudi zato, ker se je v Udruženju cutilo doslej pomankanje živoga stika z javnim gospodarskim življenjem naroda. Priznano aktivna ljubljanska sekcija naj inicijativo razširil tudi na ostale sekcije držav.

Kdo je klical.

Marička, je kdo telefoniral v moji nosti?

Da, gospod doktor, telefoniral je od, ki vedno pravi »napačna zvezca«, mirostva ni sama pri telefonu. (Poceni

Vprašanje je le, kako in v kaki smeri naj se ta akcija vrši. Brez dvoma rabiti udruženje inženjerjev v tem boju močnih zaveznikov, to mora na vsak način poiskati in sicer kjer so. Na oživljenju gospodarstva imajo v prvi vrsti v največji interes delavci in gospodarski krog. Saj so tudi sicer tehniki z njimi v najobji zvezzi; tu ne morejo prosperirati, ne morejo biti zaposleni, če niso zaposlene široke mase delavstva, in gospodarski krog, ki imajo identične interese na delu, ne morejo nuditi dela, ki nima pogojev za to.

Kaj je torej bolj naravno, kakor da veli ti krogovi tvorijo skupno fronto, stopilo na celo javnosti in izvaja pogoje za delo.

Pra načela Udruženja je torej organizirati to fronto in druga zainteresirati javnost, da se vendar že dvigne v borbo z gospodarsko življenje države. Ta velika načela, ceprav na prvi pogled težka, ne bo težka, saj se vendar le sporazno oglašajo posamezni klici po gospodarskem dvigu, saj se tu in tam celo sliši klic po gospodarskem načrtu, treba je le »sa posamezna stremljenja sistema licno strinjati v eno mogično voljo.«

Drugi del vprašanja, v kateri meri naj se ta akcija vrši, pa vsebuje brez dvoma velike probleme. Naše gospodarske priljubljeni vreski so v resnicu slabe in po trebuje v gospodarsko življenje države. Ta velika načela, ceprav na prvi pogled težka, ne bo težka, saj se vendar le sporazno oglašajo posamezni klici po gospodarskem dvigu, saj se tu in tam celo sliši klic po gospodarskem načrtu, treba je le »sa posamezna stremljenja sistema licno strinjati v eno mogično voljo.«

A tukaj se zaustavi korak pred malodušnostjo vzbujajočim vprašanjem: Kje so predstava? Res je, brez sredstev ni mogoče delati, sredstva so neobhodno potrebna. Ker pa je delo nujno, neobhodno potrebno ker od tega zavisi prospeh in poteka naroda in države, se bodo sredstva našla, ker se enostavno morajo najti. Sicer pa to vprašanje leži še nekoliko izven nas, za rešitev tega vprašanja so postavljeni drugi krog, ki imajo celo to dolžnost, in če ne bodo izpolnili, si bo končno poiskal rešitev brez dvoma narod sam

pomoči, brez upanja, da bodo še kdaj videli svoje najdražje.

Danes podčišajo njihova trupla v miru! Kdo ve? Mar ne divja nad njihovimi zaupiščenimi grobovi novih vihar. Vihar, ki grozi uničiti še ostanke našega naroda pod tujim jarmom? Smrt je zmenila vse; mililo je sovraščo, zato naj bi minilo tudi med živimi. Vsaj ob 15. letnici zaključka strašnega svetovnega klanja naj bi se oni narodi, ki se niso nič naučili iz svetovne vojne in že zopet misljijo na maščevanje, spometovali, naj bi prestrelili žrtve, ki jim kličejo iz grobišč na bojnih poljanah: Prot v vojni, ki je največje zlo človeštva, pođajte si roke v spravo vsi narodi, ker le v mirnem sožitju vseh narodov se bo zopet povrnila ona blaginja in dobrobit človeštva, ki jo je upropastila vojna.

Vedno je se zbero trboveljski bojevniki pred spomenikom svetih mrtvih tovarišev

Trbovlje, 3. novembra.

Daleč v tujini pocivajo trupla stotisočev naših tovarišev, ki so v strasni svetovnem klanju omagali, izkravali in izdihnili svoje duše daleč od milih in dragih svojcev. Njihovi udje so raztreseni po širih bojnih poljanah ruskih in galiških, po bojiščih Flandrije in Champagne, da celo pred verdenskim pekonom naši krvki ni bilo prizaneseno, toda nikjer ni bilo prelite toliko jugoslovenske krv in nobeno bojišče ni zahtevalo toliko žrtev, kot nas Doberdov in naša solinčna Goriska Podgora in Kalvarijo. Ti naši kraji so preprečeni s krvjo naših tovarišev in posuti z njihovimi truplji, zato je idejni tvořec spomenika padlim tovarišem v Trbovlju povsem pravilno dal vklestiti v trd krasiko skalo imena vseh ognin znamenitih bojiščev na Soci, kjer se je bil v svetovni vojni najljutješi boj in kjer je v obrambi naše domovine bilo prelito največ slovenske krv.

V nedeljo se zbero trboveljski bojevniki pred spomenikom svetih mrtvih tovarišev

Trbovlje, 3. novembra.

Daleč v tujini pocivajo trupla stotisočev naših tovarišev, ki so v strasni svetovnem klanju omagali, izkravali in izdihnili svoje duše daleč od milih in dragih svojcev. Njihovi udje so raztreseni po širih bojnih poljanah ruskih in galiških, po bojiščih Flandrije in Champagne, da celo pred verdenskim pekonom naši krvki ni bilo prizaneseno, toda nikjer ni bilo prelite toliko jugoslovenske krv in nobeno bojišče ni zahtevalo toliko žrtev, kot nas Doberdov in naša solinčna Goriska Podgora in Kalvarijo. Ti naši kraji so preprečeni s krvjo naših tovarišev in posuti z njihovimi truplji, zato je idejni tvořec spomenika padlim tovarišem v Trbovlju povsem pravilno dal vklestiti v trd krasiko skalo imena vseh ognin znamenitih bojiščev na Soci, kjer se je bil v svetovni vojni najljutješi boj in kjer je v obrambi naše domovine bilo prelito največ slovenske krv.

V nedeljo se zbero trboveljski bojevniki pred spomenikom svetih mrtvih tovarišev

Trbovlje, 3. novembra.

Daleč v tujini pocivajo trupla v miru! Kdo ve? Mar ne divja nad njihovimi zaupiščenimi grobovi novih vihar. Vihar, ki grozi uničiti še ostanke našega naroda pod tujim jarmom? Smrt je zmenila vse; mililo je sovraščo, zato naj bi minilo tudi med živimi. Vsaj ob 15. letnici zaključka strašnega svetovnega klanja naj bi se oni narodi, ki se niso nič naučili iz svetovne vojne in že zopet misljijo na maščevanje, spometovali, naj bi prestrelili žrtve, ki jim kličejo iz grobišč na bojnih poljanah: Prot v vojni, ki je največje zlo človeštva, pođajte si roke v spravo vsi narodi, ker le v mirnem sožitju vseh narodov se bo zopet povrnila ona blaginja in dobrobit človeštva, ki jo je upropastila vojna.

Vedno je se zbero trboveljski bojevniki pred spomenikom svetih mrtvih tovarišev

Trbovlje, 3. novembra.

Daleč v tujini pocivajo trupla v miru! Kdo ve? Mar ne divja nad njihovimi zaupiščenimi grobovi novih vihar. Vihar, ki grozi uničiti še ostanke našega naroda pod tujim jarmom? Smrt je zmenila vse; mililo je sovraščo, zato naj bi minilo tudi med živimi. Vsaj ob 15. letnici zaključka strašnega svetovnega klanja naj bi se oni narodi, ki se niso nič naučili iz svetovne vojne in že zopet misljijo na maščevanje, spometovali, naj bi prestrelili žrtve, ki jim kličejo iz grobišč na bojnih poljanah: Prot v vojni, ki je največje zlo človeštva, pođajte si roke v spravo vsi narodi, ker le v mirnem sožitju vseh narodov se bo zopet povrnila ona blaginja in dobrobit človeštva, ki jo je upropastila vojna.

Vedno je se zbero trboveljski bojevniki pred spomenikom svetih mrtvih tovarišev

Trbovlje, 3. novembra.

Daleč v tujini pocivajo trupla v miru! Kdo ve? Mar ne divja nad njihovimi zaupiščenimi grobovi novih vihar. Vihar, ki grozi uničiti še ostanke našega naroda pod tujim jarmom? Smrt je zmenila vse; mililo je sovraščo, zato naj bi minilo tudi med živimi. Vsaj ob 15. letnici zaključka strašnega svetovnega klanja naj bi se oni narodi, ki se niso nič naučili iz svetovne vojne in že zopet misljijo na maščevanje, spometovali, naj bi prestrelili žrtve, ki jim kličejo iz grobišč na bojnih poljanah: Prot v vojni, ki je največje zlo človeštva, pođajte si roke v spravo vsi narodi, ker le v mirnem sožitju vseh narodov se bo zopet povrnila ona blaginja in dobrobit človeštva, ki jo je upropastila vojna.

Vedno je se zbero trboveljski bojevniki pred spomenikom svetih mrtvih tovarišev

Trbovlje, 3. novembra.

Daleč v tujini pocivajo trupla v miru! Kdo ve? Mar ne divja nad njihovimi zaupiščenimi grobovi novih vihar. Vihar, ki grozi uničiti še ostanke našega naroda pod tujim jarmom? Smrt je zmenila vse; mililo je sovraščo, zato naj bi minilo tudi med živimi. Vsaj ob 15. letnici zaključka strašnega svetovnega klanja naj bi se oni narodi, ki se niso nič naučili iz svetovne vojne in že zopet misljijo na maščevanje, spometovali, naj bi prestrelili žrtve, ki jim kličejo iz grobišč na bojnih poljanah: Prot v vojni, ki je največje zlo človeštva, pođajte si roke v spravo vsi narodi, ker le v mirnem sožitju vseh narodov se bo zopet povrnila ona blaginja in dobrobit človeštva, ki jo je upropastila vojna.

Vedno je se zbero trboveljski bojevniki pred spomenikom svetih mrtvih tovarišev

Trbovlje, 3. novembra.

Daleč v tujini pocivajo trupla v miru! Kdo ve? Mar ne divja nad njihovimi zaupiščenimi grobovi novih vihar. Vihar, ki grozi uničiti še ostanke našega naroda pod tujim jarmom? Smrt je zmenila vse; mililo je sovraščo, zato naj bi minilo tudi med živimi. Vsaj ob 15. letnici zaključka strašnega svetovnega klanja naj bi se oni narodi, ki se niso nič naučili iz svetovne vojne in že zopet misljijo na maščevanje, spometovali, naj bi prestrelili žrtve, ki jim kličejo iz grobišč na bojnih poljanah: Prot v vojni, ki je največje zlo človeštva, pođajte si roke v spravo vsi narodi, ker le v mirnem sožitju vseh narodov se bo zopet povrnila ona blaginja in dobrobit človeštva, ki jo je upropastila vojna.

Vedno je se zbero trboveljski bojevniki pred spomenikom svetih mrtvih tovarišev

Trbovlje, 3. novembra.

Daleč v tujini pocivajo trupla v miru! Kdo ve? Mar ne divja nad njihovimi zaupiščenimi grobovi novih vihar. Vihar, ki grozi uničiti še ostanke našega naroda pod tujim jarmom? Smrt je zmenila vse; mililo je sovraščo, zato naj bi minilo tudi med živimi. Vsaj ob 15. letnici zaključka strašnega svetovnega klanja naj bi se oni narodi, ki se niso nič naučili iz svetovne vojne in že zopet misljijo na maščevanje, spometovali, naj bi prestrelili žrtve, ki jim kličejo iz grobišč na bojnih poljanah: Prot v vojni, ki je največje zlo človeštva, pođajte si roke v spravo vsi narodi, ker le v mirnem sožitju vseh narodov se bo zopet povrnila ona blaginja in dobrobit človeštva, ki jo je up



Danes ob 4., 7/4 in 9/4 uri zvečer,  
jutri ob 3., 5., 7/4 in 9/4 uri zvečer  
Marija Jeritza poje arje  
Verdija iz:  
»Aide« in »Moč usodek«  
Lenarja:  
»Servus Wien«,  
»Ti in jaz sva drug za drugega«  
»Povej mi, kje se moja mamica  
žalostik,«  
»Čaše naj zvenijok«  
v televiziji:

## VELIKA KNEGINJA ALEKSANDRA

# Marija Jeritza

Paul Hartmann, Leo Slezak, Szöke Szakall, Johannes Eicmann, Glasba: Lehár

Kot dopolnilo: Paramountov zvočni tehnik

Predprodaja vstopnic od 11. do 1/13. ure!

Elitni kino Matica  
Telefon 21-24.

## Dnevne vesti

Promocija Ljubomira St. Kosiera. Znani publicist, naš generalni konzul v Baslu, g. Ljubomir St. Kosier je bil promoviran v četrtek na univerzi v Baslu za doktorira državnih ved.

Izpremembe v državni službi. Imenovani so za začitno sestro X. skupine pri zdravstvenem domu v Medvediji začitna sestra uradniška pripadnika Veronika Četnik, za začitno sestro X. skupine pri državni politički v Ljubljani začitna sestra uradniška pripadnika Leopoldina Kuča, za policijskega stražnika pripadnika pri predstojništvu mestne policije v Marijboru Anton Major in za policijskega stražnika zvančnika pri predstojništvu mestne policije v Marijboru policijski stražnik pripravnik Leopold Plevnik.

Iz banovinske službe. Imenovani so: za ekonomia javne bolnice v Slovenjgradcu; banovinski pomočnik ekonom iste bolnice Anton Gorečan, za banovinskega uradniškega pripadnika pri javni bolnici v Celju volonter v državni bolnici za ženske bolezni v Ljubljani dr. Slavko Perko, za banovinskega asistentja pri javni bolnici v Slovenjgradcu banovinski sekundar i istotam dr. Franjo Radšel, za banovinskega uradniškega pripadnika pri javni bolnici v Murski Soboti volonter v splošni bolnici v Marijboru dr. Franjo Smerdu, za banovinskega uradnika pri sreskem načelstvu v Črnomlju banovinski uradniški pripadnik in sreski kmetijski referent istotam. Emenjan Stoklas, za uradniškega pripadnika pri državni zdravljivosti za tuberkulozo v Topolščici dnevnica zvančnika istotam Franc Tovornik, za banovinski pomočnik književod pri banski upravi v Ljubljani, banovinski uradniški pripadnik istotam Janko Vospernik. Za banovinskega zvančnika pri sreskem načelstvu v Ptaju desinfektor dnevnica Ivo Kostanjev, za banovinskega služitelja pri sreskem načelstvu v Konicah Viktor Pirmor, pri sreskem načelstvu v Brežicah Valerij Suhačnik, pri sreskem načelstvu v Gornjem gradu Franc Tratnik, pri sreskem načelstvu v Prevaljah Joško Vidic in pri sreskem načelstvu v Smarju pri Jelšah Miroslav Žnidaršič. Premeščeni so: banovinski tehnični pristav ing. Jože Burger od banske uprave v Ljubljani in tehnični razrednik sreskega načelstva v Celju, pisarniški uradnik Nikolaj Zupančič iz javne bolnice v Brežicah v javno bolnico v Celju, in sestra pomočnica dnevnitarica pri zdravstveni občini Murska Sobota Roza Šemer kot banovinska dnevnitarica v državnem zavodu za zaščito mater in dece v Ljubljani, na lastno prošnjo je upokojen banovinski zdravnik zdržane zdravstvene občine Kranj dr. Edvard Globočnik.

Razpisane službe. Razpisani sta dve mestni banovinski zdravnikov zdržane zdravstvene občine v Kranju s sedežem v Kranju in Starem trgu s sedežem istotam. Prošnje je treba vložiti do 10. t. m. pri banski upravi. Pri okrož. sodišču v Ljubljani se oddajo štiri mesta pažnjkov odnosno paznjkov pripadnikov. Obenem se oddajo tudi mesta, ki se izpraznijo med razpisom ali zaradi njega. Prošnja je treba vložiti do 19. t. m. Bolniščna blagajna trgovskega bolniškega in poljoprivnega društva v Ljubljani razpisuje eno mesto kategorije C položaja VI, eno mesto kategorije C položaja VII, eno mesto kategorije C položaja VIII in dve mesti kategorije C položaja IX. Za ta mesta je potrebna šolska izobrazba, ki odgovarja štirim razredom srednjih šol. Prošnje je treba vložiti pri blagajni v Ljubljani, Gajeva ulica 5 do 20. t. m.

Iz »Službenega lista«. Službeni list kr. banke uprave dravske banovine št. 89 z dne 4. t. m. objavlja uredbo o finančni likvidaciji agrarne reforme na veleposvetnih, pravilnik o izvrševanju pravice predkupanja, pravilnik o načinu vplačevanja in ravnanja s plačanimi zneski zakupnine, dopolnitev odločbe o vprašanju krompirja po dvolastnikih jugoslovenskih podanikih iz Madžarske in Avstrije, popravek o odločbi o prenosu krompirja iz Italije, izpremembe v stalužu državnih in banovinskih uslužbencev na področju državnih banovin in razne objave iz »Službenih Novin«.

Nalezljive bolezni v dravski banovini. Od 15. do 21. oktobra je bilo v dravski banovini 47 primerov tifuznih bolezni (smrtna 2), 36 griže (smrtni 3), 52 škrlatinke, 58 osip, 169 davic (smrtnih 6), 28 ščena, 4 krčevite odrevenelosti (smrtni 1) ter po 2 utrjenjenja tiličnika, otročnice vročice in noči.

Zivalske kužne bolezni v dravski banovini. Po stanju z dne 25. oktobra je bilo v dravski banovini svinjska kuga na 130 dvorcov, svinjska rdečica na 59, steklina na 4, vrančni prisad na 1, konjske garje na 1, nerutninska kolera na 1 in kuga cvečne zalega na 1.

Prepoznavani madžarski listi. Notranje ministarstvo je prepoznavalo uvažati in širiti vse državi v Budimpešti izhajajoče madžarske liste »Az Este«, »Magyar Ország« in »Politik«.

Za mrtve proglašeni. Okrožno s. d. v Ljubljani je uvedlo posopevanje, da proglaše za mrtve: Janez Kržmarc iz Ljubljana, Josip Skerča iz Rovt, posestnik Vancarski Kompanie iz Spod. Sonice, posestnik iz Polj James Loncar, posestnik iz Ribnega.

— Oddaja zakupa barako na postaji Bos. Brod se bo vršila potom oferite licitacije dne 23. t. m. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu. — Oglas in pogoj se na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.

— Prodaja vreč. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 16. t. m. ponudbe glede prodaje 700 komadov juta vreč. Pogoji so na vpogled pri isti direkciji.

— V včerajšnjem izkazu Ciril Metodove družbe so bili pomotom izpisani razni prispevki, in sicer: Zavar. družba »Feniks«, Ljubljana, 500 Din, mestno načelstvo Ptuj 100 Din; Iv. Rozman, Ljubljana, 50 Din, skupaj 650 Din. — Veča vseh prispevkov 14.431,50 Din.

— Asfaltna cesta Zagreb-Beograd. V ministrstvu javnih del je izdelan načrt za zgraditev novih modernih avtomobilskih cest v naši državi. Ena prvih cest bo Beograd-Pančeva-Vršac. Spomladi pa začne graditi asfaltno cesto Beograd-Zemun-Novi Sad-Sabotica. Zelo verjetno je, da začno prihodnje leto graditi tudi asfaltno cesto Beograd-Zagreb, za katero je dolocenih že 800.000.000 Din.

— Nad 6.000.000 Din za javna dela v Zagrebu. V začetku vsakega meseca se sestanejo v Zagrebu šefi občinskih odsekov, da se pogovore, kako naj občina razdeli načrt za javna dela. Na včerajšnji seji gremijalnega odbora zagrebške občine je bilo sklenjeno dati za javna dela v novembru 6.100.000 Din. Ta denar se bo porabil včasoma za dela na cestah, za kanalizacijo in za socijalno storitev.

### ODVETNIK DR. LOKAR FRANCE JE PRESELL SVOJO PISARNO NA KRALJA PETRA TRG ŠT. 2 (PRED SODNIM PARKOM)

— Nagla pocenitev pradičev v Vojvodini. Ker je Avstrija ponovno znižala kontingen uvoza naših prasičev za 800 glav tedensko, so se prasiči v Vojvodini v enem mesecu pocenili za 1.25 do 1.75 Din pri kg žive teže. Bili bi se pa še bolj pocenili, da se niso zadnje dni pojavili kupci iz Italije.

— Maturant bi rad postal gasilec. Poveljnik gasilske čete v Sarajevu se je javil tudi lepo oblečen mladenič in mu izjavil, da bi rad postal gasilec. Povedal je, da se piše Asko Fehimovic in da je maturiral na sarajevski gimnaziji. Ker ne more dobiti nobene službe, bi rad postal gasilec. Toda tudi pri gasilcih so vsa mesta zasedena in tako bo ubogi maturant še nadalje brez službe.

— Vreme. Vremenska napoved nam obeta še vedno spremenljivo, devetno vreme. Včeraj je po vseh krajinah naše države deževalo. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 19, v Beogradu 18, v Sarajevu 16, v Zagrebu 15, v Skoplju 13, v Mariboru 12, v Ljubljani 10,2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758,5, temperatura je znašala 8 stopinj.

— Obupal nad življnjem. V Braslovčah je obupal nad življnjem 28-letni milenar Miha Tackme, ki se je v četrtek zvečer ustrelil v glavo. Težko ranjenega so prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer so ga operirali, vendar je njegovo stanje brezupno. Zdravnik se boje, da bo siromas oslepel. Vzrok obupa so bile baje družinske razmere.

— Na soboslikarskih lestvah iz Celja v Beograd. Včeraj sta prispevali v Beograd iz Celja soboslikarska pomočnika Franc Verge in Franc Puklin. Prehodila sta 642 km na soboslikarskih lestvah. Na poti sta bile dva meseca in preživljala sta se s prodajanjem svojih fotografij. Iz Beograda se vrneta v vlakom.

— Zaradi zemlje ubil brata. V vasi Prapuče bližu Ogulinu sta živele brata Ivan in Marko Domitrovic že več let na zadružnem posetovu in sta se neprestano prepriali. Včeraj so se pa zaključili prepriji s težkim zločinom. Ivan je najprej z nožem obdelal svojega brata, potem mu je pa iztaknil eno oko in prezrel grlo, tako da je nesrečen kmalu izdihnil. Po zločinu je vrgel sekiro za bratovlji otroci in odšel na orožniško stanico, kjer je svoj zločin odkriti.

— Pri pokvarjenem želodcu, plinih v črevu, slabem okusu v ustih, celinem glavobolju, mrzlici, zapeki, bljuvanju ali držki, učinkuje že kozarec naravne »Franz Josef«ovgrenčice sigurno, naglo in prijetno. Znameniti zdravnik za želodec izpričujejo, da se izkaže uporabljajo »Franz Josef«ove vode kot prava blagodat za pojedini in pijači preobložena prebavila. »Franz Josef«ovgrenčice se dobijo v vseh lekarinah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

## Iz Ljubljane

— IJ Knjige Vodnikove družbe so dotočane, vendar prosimo člane, ki bivajo v Ljubljani, da potpre se nekaj dni, ker ti skarne ne more tako izvršiti vsega dela. Prihodnji teden bodo izvršene priprave za splošno ekspedicijo in potem bodo knjige članom na razpolago. Oni, ki so zamudili platični rok, morejo dobiti knjige še nakladno, kolikor bo zaloge. Zglastite se pri svojemu poverjeništvu!

— IJ Starši! Društvo Šola in domč ima jutri ob 9. občni zbor v Delavske zbornici. Pristopite k društvu in udeležite se občnega zборa, da pomagate naši mladini.

— IJ Nasipavanje Sv. Petra nasipa počasi napreduje, pač zato, ker ne morejo delati zaradi elabage vremena. Tudi pri gradnji tramvajske proge, odkoder dobrodožno material iz izkopa za nasip, ne morejo delati s polno paro. Nasipni material dovozajo s tovornimi avtomobili, pri ravnanju so pa zaposleni delavci mestnega cestnega nadzorstva. Da bodo ceste primerno nasipa, bo še treba preceji materiala. Zdaj je zelo slaba pot med jubilejnim in šentpetrskim mostom, a cestilče se ne bo tako kmalu urejeno.

— IJ Zvezda zdrženje goetiln. obrti drav-

skie banovine je preselila svojo pisarno v središče mesta in sicer v Puhanje ulico I.

— IJ Poselnike filma »Klic narave« opozarjam, da se v lastnem interesu porazdele na obe predstavi v ponedeljek in petek, ker za vseh tisoč vstopnic, ki so bile dvignjene, naenkrat ni prostora. Opozarjam, da tudi na točnost zaradi zasedanja prostorov.

— IJ Starši! Društvo Šola in domč ima

jutri ob 9. občni zbor v Delavske zbornici.

— IJ Nasipavanje Sv. Petra nasipa počasi

napreduje, pač zato, ker ne morejo delati

zaradi elabage vremena. Tudi pri gradnji

tramvajske proge, odkoder dobrodožno

material iz izkopa za nasip, ne morejo delati

s polno paro. Nasipni material dovozajo s

tovornimi avtomobili, pri ravnanju so pa

zaposleni delavci mestnega cestnega nadzor-

sta. Da bodo ceste primerno nasipa, bo

še treba preceji materiala. Zdaj je zelo

slaba pot med jubilejnim in šentpetrskim

mostom, a cestilče se ne bo tako kmalu ure-

jenjo. Zdaj je zelo slaba pot med jubilejnim

in šentpetrskim mostom, a cestilče se ne bo

tako kmalu urejenjo. Zdaj je zelo slaba

pot med jubilejnim in šentpetrskim mostom,

a cestilče se ne bo tako kmalu urejenjo.

— IJ Avstrijski državni pravnik. Avstrijski

generalni konzil dr. Felix Orsini-Rosen-

berg in soproga sprejema po prilikl av-

strijskega državnega pravnika 12. t. m. od

5. do 7. ure popoldne v prostorijah konzula

(Ljubljana, Tyrševa cesta 31-I) avstrijsko

kolonijo in vse prijatelje Avstrije.

— IJ Kamnosestvo Alojzij Vodnik, Ljubljana, Kolodvorska, odpredaja zaradi velike zaloge nagrobne spomenike pod izredno ugodnimi plačilnimi pogoji, tudi na hranilne knjižice.

— IJ Prvo predavanje Prirodoznanstvene sekcije Muzejskega društva za Slovenijo se bo vršilo v četrtek dne 9. t. m. ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Predavanje je poljudnoznanstveno in za širše kroge gotovo izredno zanimivo. Saj je sekcija pridobil za to svojo prvo letosnjico, prireditev slavnega gosta iz Zagreba, direktorja botaničnega instituta, g. prof. dr. Vale Voutka, ki bo predaval o fotobiologiji. To so živalice, ki jih moremo videti le v drobnogledu, a ki namagradomene v veči množini izzarevajo tako intenzivno svetlobo, da morejo osvetliti celo dvorano. To nam hodi pokazati g. prof. Vale Voutek tudi v Ljubljani prihodnji četrtek. Z ozirom na večje stroške za to predavanje bo vstopnina za sedež 6 Din, za stojšča 4 Din, za dijake 2 Din. Sekcija vabi že sedaj na čim obilnejši posej tega prezanimivega predavanja.

— IJ Nedeljni popoldanski plesni tečaj Jenkoje šole v Kazni ob 10. do 7. Nedeljni pouk ob 3. Novembar je začetni tečaj se prične v ponedeljek ob 20. Posebne plesne ure večakodnevno.

— IJ



A. Učenky:

213

# Dve siroti

Roman

— Odpotujeta! — je vzkljiknila in stisnila roko zdravniku, ki je skušal zadržati jo v naslanjaču.

— Da, gospod grof, — je nadaljevala, — nikoli več naju ne boste videli, za vedno odpotujeta...

Bilo je jasno, da se je grof po tej odločni Henrikini izjavil pomiril.

— Pa naj bo, — je dejal, — za ceno tega odhoda, ki bo sledil takoj, ne bom preklicil podeljene milosti...

Iztegnil je roko proti vratom in pri-

pomil:

— Zdaj pa pojida!

Henrik je prijel Luizo za roko in siroti sta zaklicali z bolestnim glasom:

— Zoogom!... Zbogom!...

Grofici je bilo kakor da jo je zadela strela iz jasnega. Pahnila je od sebe najprej zdravnika, ki jo je z očmi sviral, naj ne sili v nevarnost, potem pa še viteza, ki je bil skočil naprej, da bi ji podal roko; in vsa iz sebe je stopila za odlajajočima sirotama ter zaklicala z drtečim glasom:

— Ne!... Stojta!... To se ne sme zgoditi... ne pustim vajdu od tod!

To je bil krik matere, ki je videla samo še nekaj: da ji njena hči, njeno dete, ki je bila od njega nasilno ločena, znova uide, da ga ne bo več videla, da ga ne bo mogla nikoli več pritisniti na

svoje srce.

Toda napor in skrajna napetost sil sta zlomila uboga ženo. Imela je občutek, kakor da nekaj poka v njem temelju, kriji je pritisnila k srcu in v glavo. Prijela se je za grlo in vzkljiknila s hropecim glasom:

— Ah, dušim se!... umiram!... umiram!

Se predno so ji mogli navzoči trije moški priskočiti na pomoč, se je sedela onesveščena v naslanjač.

Grof je prvi skočil k svoji ženi in bil je ves iz sebe. Drltel je pri misli, da bo stal v zdravnikovih očeh grozen odgovor na svoje vprašanje.

— No, doktore, kaj je, za boga? — je zašepetal.

Clovek bi mislil, da jo je zadela strela, — je odgovoril zdravnik. — Ničesar ne morem reči... doslej še ničesar.

— Česa se je batil? — je vprašal grof prestrašeno.

— Vsega! — je odgovoril zdravnik kratko. — Če bo dolgo onesveščena, če ne bo kmalu odstranjena tajna bolest, ki razjeda grofico...

Grof je zgrabil svojega nečaka za roko in zarohnel s hripavim, srditim glasom:

— Vi, gospod, ste pospešili njen smrt!

— Jaz?

— Vi ste mi iztrgal tajno, ki jo ubija...

Roger je zamahnil z roko, kakor bi hotel pahniti od sebe tistega, ki je bil

stopil preden kot neizprosen sovražnik

Toda njegov pogled se je srečal z grofovim; v njem je bral grozen strah. Na tem izmučenem, razoranem obrazu je videl tako strašen, v ljubosumnosti znova podčagan obup, da je nemudoma storil trden sklep.

— Tu ne morem odgovoriti na vašo obdolžitev, — je dejal, — tu se ne morem braniti, kakor bi se spodobilo.

Položil je osupljemu grofu drhtečo roko na ramo in pripomil:

— Pojdiva, gospod, odvedite me v kabinet policijskega ravnatelja; tam odgovorim na vašo obdolžitev, vam, uradniku...

In Roger se je priklonil.

Sluteč, da bo zavzel pogovor med njim in vitezom še ostrejše oblike, je krenil grof proti vratom. Vitez de Vaudrey mu je sledil v njegov kabinet.

Ves ta čas sta stali Henrika in Luiza nepremično, molče, polni zlih slutenj; tudi ubogi siroti sta napeto pričakovali, kaj se bo zgodi.

Stali sta za zdravnikom, ne da bi si upali spregovoriti.

— Ah, ubogo dete! — je dejal zdravnik, — nisem mislil, da vas čaka tako težka preizkušnja!...

Henrika je bila vsa obupana.

— To mi... to mi... je jeckala z drtečim glasom in malo je manjkal, da ni zaplakala.

— Ne... To je usoda, ki se je zaročila proti najplemenitejšemu, najblagorodnejšemu bitju na svetu in mu dočola življeno, polno brezupa, samoučna.

zatajevanja in trpljenja...

Zdravnik je govoril tako zato, da bi izrazil svoje misli, ki so mu rojile po glavi že od začetka tega pretresljivega prizora.

— Ne, uboga dušica, — je ponovil, držeč roko na ramu slepe sirote, kakor bi jo pozival, naj poklekne k Diani.

Dekleti sta razumeli, kaj hoče zdravnik. Pokleknili sta in prijeli bolno grofico vsaka za eno roko. Luisa je pritisnila svoje ustnice na hladno roko.

— O, dobrotnica moja!... Bog vam pošči svoj blagoslov, ki ozdravlja bolne in vrača srečo žalostnim.

Ah, če bi se bila Diana takrat zavreda, kako radostno bi se bilo odprlo njeni srce tej otroški ljubezni, ki ji je bila ukradena.

Zdravnik je kmalu opazil, da postaja Dianina lica polagoma zopet rdeča in da izginja z njih mrtvačka bledica.

Tudi Henrika je opazila to izpremembo in oči so ji zažarele od veselja.

— Vrnišmo se h grofu.

Gredoč pred vitezom je vstopil v svoj kabinet, ne da bi bil med potjo drhnih le besedico.

Cim so se pa vrata za njima zaprla, se je naglo obrnil k vitezu, rekoč:

Želeli ste govoriti z menoj tu, v kabinetu policijskega ravnatelja... Govorite, gospod, poslušam vas... Nimate več pravice skrivate mi resnicu, ki jo hočem vedeti. Ne smete se več izogibati vprašanjem, ki se mi zde potrebna.

## DRUZABNIKA

k opekarji sprejemim s primerjnim kapitalom v svrhu povečanja producije z ali brez sodelovanja... Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Sigurno 20/4305c.

## ODPADKE

od klobučevine za izdelovanje copat dobite v Tvrnici Šešira, Sisak.

4270

## KLAVIRJE, PIANINE

prvovrstnih inozemskeh znakov, ugodne cene; tudi no obroke in hranilne knjižice. — Najceneje popravlja in uglešuje. — MUZIKA, Sv. Petra cesta 40. 59/L

## POHISTVO

iz trtega, mehkega in vezanega lesa, kakor tudi tapetinske izdelke dobite najceneje v zalogi pohištva, Vegova ulica 6. 4219

## PUH ZA PERNICE

Ia bell Din 230.-, sivi puh Din 140.-, lepo perje po Din 25.- 35.-, 56., 95., 180.- kg, puhanje odeje po narocišču najceneje izvršuje RUDOLF SEVER, Ljubljana, Marijin trg 2. 70/L

## PO 50 PAR ENTLANJE

vezenje zaves, monogramov. — Juliana, Vojskova ulica (v bližini Sramca) in Sv. Petra c. 55

## Modna konfekcija

Najboljši nakup  
A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 11/T

za ciscenje parketov, linoleuma, pohištva, avtomobilov itd

FLOOR VOŠCILLO  
JUGO QUEEN

bombažne metle vseh vrst. — Impregnirajte sami s svetovno Queen polituro. — »Jelovnik, Ljubljana, Gospodarska št. 8. I. nadstropje. 68/L

## ŽENITVE

LOČENA ŽENA

uradnica, simpatična in dobrosrčna značaja, naveličana tako samevati, želi srečati v dobrem položaju se nahajajočega 36-45 letnega inteligenta, ev. ločenca. — Dopise pod »Prijetlj narave 4294c.

## NESREČNA V ZAKONU

mlajša, prosi starejšega gospoda 300.— Din posojila. Vrnitev po dogovoru. — Cen. ponujec pod šifro »Malenkost 4295c.